

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

1 (13)

2013-10-15

Dnr: 551-6139-2012
Anl.nr: 0480-091-108

Vadsbro Lantbrukstjänst AB
Valsbergs gård
611 96 Jönåker

Kungörelsedelgivning

Tillstånd till djurhållning av fjäderfä inom fastigheten Valsberg 1:22, Nyköpings kommun

*Verksamhetskod 1:10 enligt 2 kap. 1 § miljöprövningsförordningen (2013:251)
1 bilaga*

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län meddelar med stöd av 9 kap. miljöbalken Vadsbro Lantbrukstjänst AB, organisationsnummer 556509-7234, tillstånd till djurhållning av fjäderfä för äggproduktion inom fastigheten Valsberg 1:22 i Nyköpings kommun.

Tillståndet gäller för djurhållning av fjäderfä med plats för 75 000 värphöns och 26 000 unghöns motsvarande totalt 880 djurenheter.

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. miljöbalken den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad den sökande har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Hanteringen av gödsel ska ske på ett sådant sätt att läckage och spill samt olägenheter för närboende så långt som möjligt begränsas.
3. Gödselproduktionen får inte överstiga den tillgängliga spridningsarealen, egen eller genom spridningsavtal.
4. Fastgödseln ska lagras torrt och ventilerat i gödselhus.
5. Kemiska produkter och farligt avfall ska förvaras väl uppmärkt under tak och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår.
6. Flytande kemiska produkter och farligt avfall ska, utöver vad som följer av punkt 5, förvaras på tät invallad yta eller motsvarande skydd som tillsynsmyndigheten kan tillåta. Invallningen skall rymma en volym som motsvarar den största behållarens volym plus minst 10 % av summan av övriga behållares volym. Skyddsanordningar ska vara färdigställda senast 1 år efter att

detta beslut vunnit laga kraft, eller den tidpunkt som tillsynsmyndigheten beslutar.

7. Buller från verksamheten ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger följande begränsningsvärden:
50 dB(A) dagtid vardagar (kl. 07.00-18.00)
45 dB(A) kvällstid (kl. 18.00-22.00),
samt lördag, söndag och helgdag (kl. 07.00-18.00)
40 dB(A) nattetid samtliga dygn (kl. 22.00-07.00)

Den momentana ljudnivån får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB(A).

Kontroll ska ske så snart det har skett stora förändringar i verksamheten eller på tillsynsmyndigheten begäran. Angivna begränsningsvärden ska kontrolleras genom omgivningsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar.

8. Verksamheten ska inge ett förslag på kontrollprogram till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter att tillståndet vunnit laga kraft.
9. Eldning i värmepanna ska ske på sådant sätt att olägenheter för närboende inte uppstår. (delegationsvillkor)
10. Tvättvattenhanteringen ska utformas så att anläggningen ger en begränsad påverkan på recipienten. (delegationsvillkor)

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att föreskriva närmare villkor rörande hanteringen av:

- a) Kemikalier (villkor 6)
- b) Värmepannan samt bränsleval (villkor 9)
- c) Tvättvattenhanteringen (villkor 10)

Uppskjuten fråga

Miljöprövningsdelegationen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § jämfört med 19 kap. 5§ 10 stycket miljöbalken upp fastställande av slutliga villkor för utsläpp av ammoniak till luft från hantering och lagring av gödsel.

- U1 Vadsbro Lantbrukstjänst AB ska under en provotid utreda förutsättningarna för att minska ammoniakutsläppen till luft vid hantering och lagring av gödsel. Bolaget ska redovisa alternativa tekniska lösningar med angivande av vilken miljöpåvekan dessa har på utsläpp, energiåtgång och dylikt. I utredningen ska även anges investerings- och driftskostnader för respektive åtgärd.

Utredningen ska redovisas till miljöprövningsdelegationen senast den 1 november 2015.

Igångsättningstid

Den med tillståndet utökade verksamheten ska ha satts igång senast 2 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen bifaller den sökandens yrkande om verkställighetsförordnande. Tillståndet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelat tillstånd utfärdat av Länsstyrelsen i Södermanlands län den 26 oktober 1996, dnr 244-5963-95, att gälla.

Kungörelsedelgivning

Kungörelse om detta beslut införs inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Södermanlands Nyheter.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Vadsbro Lantbrukstjänst AB nedan kallat bolaget bedriver idag unghönsuppfödning och äggproduktion med totalt 457 djurenheter. Verksamheten bedrivs i enlighet med tillstånd till djurhållning enligt miljöskyddslagen på fastighet Valsberg 1:178 (numera Valsberg 1:22) utfärdat av Länsstyrelsen i Södermanlands län den 26 oktober 1996, dnr 244-5963-95.

Bolaget har sökt tillstånd för utökad djurhållning med plats för ca 75 000 värphönor i nya byggnader samt unghönsuppfödning med plats för ca 26 000 unghöns i befintliga byggnader på Valsbergs gård. Totalt motsvarar detta 880 djurenheter.

Samråd

Samråd har skett den 29 maj 2012 med Länsstyrelsen i Södermanlands län och tillsynsmyndigheten Nyköpings kommun. Närboende, enskilt berörda, fick del av samrådsunderlaget genom personligt brev. Allmänheten informerades genom annons i ortspressen. Naturvårdsverket, Kommunstyrelsen i Nyköpings kommun, Nyköpingsåarnas Vattenvårdsförbund, Södra Sörmlands Naturskyddsförening och Trafikverket fick del av samrådsunderlaget via brev.

Länsstyrelsen i Södermanlands län har i beslut, dnr 551-3396-2012, den 13 september 2012 meddelat att verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning inkom till Miljöprövningsdelegationen den åttonde oktober 2012. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i Södermanlands Nyheter. Ansökan har utöver miljönämnden i Nyköpings kommun

och Länsstyrelsen i Södermanlands län remiterats till Nyköpings kommun, Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten och Jordbruksverket. Yttrande har kommit in från Miljönämnden i Nyköpings kommun och Länsstyrelsen i Södermanlands län. Bolaget har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkande

Ansökan avser djurhållning av fjäderfä med plats för 75 000 värphöns i nya byggnader och 26 000 unghöns i befintliga byggnader, motsvarande totalt 880 djurenheter. Den sökande ansöker om verkställighetsförordnande. Bolaget är angelägna att påbörja byggnationerna då det finns kontrakt med äggpackeriet Svenska Lantägg och brist på ägg från frigående höns på marknaden.

Förslag till villkor

Verksamheten är ansluten till Svenska äggs omsorgsprogram, Greppa näringen, frivilliga salmonellaprogrammet, spolmaskprogrammet samt gör en årlig miljörapport. Därtill omfattas verksamheten av den lagstiftade egenkontrollen. Den sökande bedömer att detta sammantaget innebär en fullgod kontroll av företaget.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Vadsbro Lantbrukstjänst AB har idag äggproduktion och unghönsuppfödning. Kycklingarna kommer till gården som dag-gamla och flyttas över från unghönsstallarna till värphönsstallarna vid 16 veckors ålder. Verksamheten bedrivs i äldre stallbyggnader från 1950-talet. Två äldre stallar har under hösten 2012 rivits för att ge plats för ett nytt modernare stall. Den tillståndsökta utökningen innebär en rivning av ytterligare fyra äldre stallbyggnader och uppförande av två moderna stallar. Utökningen planeras i två steg där ett stall byggs i taget. Vid full utbyggd kommer det finnas plats för 75 000 värphöns och 26 000 unghöns, total 880 djurenheter. Den totala årsproduktionen för den tillståndsökta verksamheten beräknas till 1260 ton ägg. Ingen växtodling sker i företaget. Den egna marken arrenderas ut och all gödsel avyttras via leveransavtal.

Miljökonsekvensbeskrivning

Lokalisering

Valsbergs gård ligger strax utanför Jönåker, ca 20 km väster om Nyköping. På platsen har hönsuppfödning skett sedan slutet av 1950-talet. Den tilltänkta placeringen innebär att byggnaderna kommer att smälta in i gårds- och landskapsbilden. De nya byggnaderna kommer att ligga i samma riktning som tidigare byggnader men vara 28 m längre. Förlängningen sker inte i riktning mot närboende.

En alternativ lokalisering har utretts men bedöms resultera i en mer yvig gårdsbild då placeringen är längre ifrån de befintliga byggnaderna. Den alternativa platsen ligger i anslutning till ett fornlämningsområde och är belägen närmare den intilliggande golfbanan.

Gödselhantering

All gödsel kommer att hanteras som fastgödsel och lagras i fyra av de hönsstall som tas ur bruk. För full produktion beräknas 10 månaders lagringskapacitet motsvara 2900 m³. De fyra tidigare hönsstallarna har en lagringskapacitet på sammanlagt 3200 m³, vid en lagringshöjd på 2 meter. Lagringen uppfyller med god marginal det lagstadgade kravet på 10 månaders lagringskapacitet.

Ammoniäkförlusten i stallen uppskattas med hjälp av schablonvärden till 5110 kg/år. Ammoniäkförlusten vid lagring uppskattas till 5500 kg/år. Den totala ammoniäkförlusten för den tillståndssökta verksamheten är 21 % av ingående kväve. Detta ska jämföras med en uppskattad kväveförlust på 35 % för den nuvarande verksamheten. Täta utgödslingsintervall minskar ammoniäkförlusterna i stallen. Gödseln samlas upp på gödselband som körs tre gånger i veckan.

De huvudsakliga luktkällorna i verksamheten är uttömning och lagring av gödsel. Fastgödsel i gödselhus minimerar lukt i samband med lagring. Vindriktningen i Jönsåkerstrakten är enligt SMHI:s mätningar ofta sydvästlig. Det blåser alltså oftast från de närboende då de flesta bor sydväst om gården.

Bolaget har övervägt möjligheten att torka och pelletera gödseln innan lagring. Åtgärden skulle underlätta hanteringen, minska antalet tunga transporter, minska luktproblem och reducera ammoniakavgång från den lagrade gödseln. Gödseln kommer inledningsvis inte att torkas på gödselbanden men inredningen är förberedd så att det går att komplettera med framöver om behovet finns.

Utsläpp till vatten

Tvättvattnet planeras ledas till en minireningsanläggning. Reningsanläggningen är utrustad med en utjämningstank för att hantera den punktvisa belastningen. Stallarna tvättas i samband med hönsbyte i genomsnitt en och en halv gång per år. Mängden tvättvatten per tvättfälle uppskattas till 4000 liter. Tvättvattnet innehåller uppskattningsvis 1- 2% gödsel och leds efter rening via täckdike till Kilaån. Till reningsanläggningen leds även vatten från personalutrymmen och mindre mängder vatten från tvätt av packeriet. Mängden vatten från personalutrymmena uppskattas till 80 liter per dag. Kilaån har måttlig ekologisk status och god kemisk status om man bortser från kvicksilver. Kilaån är utpekad som ett Natura 2000-område.

Inför inflyttning i de tvättade stallarna sprutas Tek-trol som en dimma över inredningen. Desinfektionsmedlet är mycket giftigt för vattenlevande organismer och kan orsaka långtidseffekter i vattenmiljön. Bolaget bedömer att det finns möjlighet att byta ut preparatet mot ett mer miljövänligt alternativ.

Energi

Energiförbrukningen i verksamheten har beräknats till 100 MWh. Ingen energi används för att värma upp stallarna. Hönsen är självproducerande av värme. I och med nybyggnationen kommer gården få en effektivare ventilation med nya energisnåla fläktar. All belysning kommer att bytas ut mot LED-lampor vilket kommer att minska energiförbrukningen. Jämfört med dagens situation kommer

energiförbrukningen per kilo ägg att minska. Verksamheten har planer på att inom den närmsta framtiden installera en halmpanna.

Buller

De viktigaste bullerkällorna i verksamheten är transporter och ventilationen från stallarna. Ventilationen i de nya stallarna kommer att vara datorstyrda med nytt fläktsystem. Fläktarna är lågvarviga och/eller bullerskyddade samt uppåtriktade.

Utökningen kommer att medföra ett ökat antal transporter. Verksamheten strävar efter att utnyttja fordonens lastkapacitet. Större mängder medför ett bättre utnyttjande av lastkapacitet. Totalt kommer årligen 4500 ton transporterats till eller från gården. Verksamheten bedömer att utökningen inte kommer att medföra någon ökad bullerstörning.

Avfall

Avfall i form av lysrör, förbrukade batterier, metallskrot, spillolja och oljefilter samlas på anvisad plats i verkstaden. Kadaver förvaras i frysar och i container tillhandahållna av Svensk Lantbrukstjänst. Containern töms då den blir full ungefär varannan månad. Alla transporter av avfall dokumenteras i en avfallsjournal. Verksamhetsutövaren har själv tillstånd för att transportera farligt avfall. I den befintliga anläggningen uppstår virkesavfall vid hönsbyte. Den nya fasta inredningen gör att denna avfallstyp helt försvinner.

Vatten

På gården finns två vattentäckter. I de nybyggda stallarna kommer larm för lågt vattentryck installeras. Detta möjliggör snabbt stopp av eventuella läckage.

Utfodring

Verksamheten anpassar fodret för att matcha hönans behov och minska utsöndringen av fosfor. Fem foderblandningar används, två under unghönstiden och tre under tiden hönan är äggläggande. Råproteinhalten i fodret för unghöns ligger på 17 % och minskas sedan ju äldre hönsen blir. Det färdiga fodret innehåller 0,5 % fosfor. Fytas ingår som tillsats i foderblandningen. Fytas är ett enzym som ökar hönas upptag av fosfor och på så sätt minskar fosforutlakningen från gödseln.

Yttranden

Miljönämnden har i sitt yttrande framhållit att det är positivt ur miljösynpunkt att gödseln kommer att lagras under tak. Nämnden anser att om det i framtiden blir aktuellt med torkning och pelletering av gödseln ska detta anmälas 6 veckor i förväg till tillsynsmyndigheten så att denna har möjlighet att ställa krav på försiktighetsmått. Om större mängder än 2500 ton gödsel per kalender år hanteras bör frågan möjligen prövas enligt miljöprövningsförordningen 30 kap. 29 §. Miljönämnden anser att det är olämpligt att lokalisera en panna för eldning av halm i närheten av bostäder eller andra störningskänsliga områden – i detta fall en golfbana. Nämnden har yrkat på att tillsynsmyndigheten vid behov ska kunna ställa krav på byte till annat bränsle. Nämnden informerade även om att man nyligen prövat frågan om den planerade avloppsanläggningen för tvättvatten, beslutet bifogades yttrandet.

Länsstyrelsen i Södermanlans län har i sitt yttrande tillstyrkt att tillstånd lämnas till verksamheten och har anfört att tillståndet bör förenas med sedvanliga villkor om, buller, kemikaliehantering och avfallshantering.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken.

Tillåtlighet

Tillståndets omfattning

Tillståndet omfattar djurhållningen. Det sker ingen växtodling i bolaget. All fastgödsel avyttras och bolaget har endast genom avtal möjlighet att ställa krav på hur den avyttrade gödseln ska spridas. Bolaget kan, enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning, inte hållas ansvarigt för eventuella olägenheter som uppstår vid spridning på annan mark. Krav i samband med hanteringen av den avyttrade gödseln bör istället ställas gentemot mottagaren.

Behandlingen av sanitärt avloppsvatten från personalutrymen tas inte upp i denna prövning utan hanteras i särskild ordning av tillsynsmyndigheten.

Tillståndet ska gälla tills vidare.

Miljöbalkens mål och miljömålen

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken syftar bestämmelserna i balken till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. En sådan utveckling bygger på insikten att naturen har ett skyddsvärde och att människans rätt att förändra och bruka naturen är förenad med ett ansvar för att förvalta naturen väl. Av de nationella och regionala miljömålen kommer verksamheten främst att påverka miljömålen ”Ingen övergödning” och ”bara naturlig försurning”. Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i detta beslut och om de åtgärder som redovisas i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den planerade verksamheten inte strider mot miljöbalkens mål eller miljömålen.

De allmänna hänsynsreglerna

Enligt 2 kap. 1 § miljöbalken är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av 2 kap. iakttas. Detta gäller när frågor om tillåtlighet och tillstånd prövas samt vid tillsyn enligt miljöbalken.

I 2 kap. 2 § miljöbalken anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet (det s.k. kunskapskravet).

I 2 kap. 3 § miljöbalken anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön (den s.k. försiktighetsprincipen). I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått skall vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

I 2 kap. 4 § miljöbalken anges att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller biotekniska organismer som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med sådana produkter eller organismer som kan antas vara mindre farliga. Motsvarande krav gäller i fråga om varor som innehåller eller har behandlats med en kemisk produkt eller bioteknisk organism (den s.k. produktvalsprincipen).

I 2 kap. 5 § miljöbalken anges att alla som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning (de s.k. hushållnings- och kretsloppsprinciperna). I första hand ska förnybara energikällor användas.

Delegationen gör bedömningen att bolaget visat att verksamheten kommer att bedrivas i enlighet med de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § MB ska det för en verksamhet som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta möjlig intrång och olägenhet för människornas hälsa och miljön. I paragrafens tredje stycke anges att ett tillstånd inte får ges i strid med en detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen (2010:900). Delegationen finner att den sökande har visat att lokaliseringen är lämplig och i övrigt förenlig med bestämmelserna i 2 kap. 6 § miljöbalken.

Miljö kvalitetsnormer

Enligt 2 kap. 7 § andra stycket miljöbalken ska de krav ställas som behövs för att följa en miljö kvalitetsnorm. Enligt 5 kap. 3 § miljöbalken ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljö kvalitetsnormer följs. Regeringen har i luftkvalitetsförordningen (2010:477) fastställt miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon. Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt har, med stöd av förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, beslutat om miljö kvalitetsnormer för ytvatten- och grundvattenförekomster. Ingen spridning av gödsel sker i bolagets regi. Om verksamheten bedrivs i enlighet med villkoren i

detta beslut och om de åtgärder som redovisas i övrigt i ansökan vidtas, bedömer Miljöprövningsdelegationen att den planerade verksamheten inte kommer att medföra att någon miljö kvalitetsnorm enligt ovan nämnda förordningar överskrids.

Natura 2000

Miljöprövningsdelegationen gör, utifrån vad som redovisats i ansökan, bedömningen att verksamheten inte negativt kommer att påverka värdena i Natura 2000-området Kilaåns dalgång.

Bästa tillgängliga teknik

Av Industriutsläppsförordningen (2013:250) 13 § följer att Europeiska IPPC-byråns BAT-slutsatser (Best Available Technique) ska användas som referens vid tillståndsprövning. Detta gäller även för slutsatser i BREF-dokument framtagna under IPPC-direktivet, dock endast i fråga om slutsatser utan utsläppsvärlden. BREF-dokument framtagna under IPPC-direktivet ersätts succesivt av slutsatser enligt IED-direktivet för respektive bransch. Bolaget har redovisat hur de uppfyller bästa tillgängliga teknik vad gäller utfodring, utformning av djurstallar, hantering och lagring av gödsel, energi och vattenhantering. Miljöprövningsdelegationen bedömer att bolaget tagit hänsyn till vad som bedöms vara bästa möjliga teknik men att det kan finnas potential att ytterligare minska påverkan på omgivningen genom åtgärder för att minska ammoniakutsläppet. Se vidare uppskjuten fråga.

Villkor

Länsstyrelsen anser att villkor ska föreskrivas avseende hantering av gödsel, avfall, kemikalier och buller. Avgörande för villkoren är bedömningen i 2 kap. 7 § miljöbalken. Här anges att de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. och lokaliseringsprincipen i 2 kap. 6 § första stycket ska gälla i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Miljöprövningsdelegationen har vid handläggning av detta ärende beaktat förorenad mark, risk för haverier, energi och nedläggning av verksamheten men inte bedömt det motiverat att reglera dessa frågor särskilt.

Gödselhantering (villkor 2-4)

Gödselhantering kan ge upphov till olägenhet för människors hälsa och miljön, bl.a. i form av lukt, flugor, förorening av yt- och grundvatten m.m. Anläggningen ligger nära Kilaån som är klassad som Natura-2000 område. Det innebär att särskild försiktighet bör iakttas vid hantering av både gödsel och kemiska produkter. Verksamheten ska så långt som möjligt verka för att olägenheter för människors hälsa och miljön inte uppstår.

Verksamheten ligger i nitratkänsligt område enligt förordning (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket. Åtgärder som syftar till att minska förluster av kväve men även fosfor är angelägna både ur miljö- och hushållningssynpunkt. Verksamheten ska enligt Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring ha utrymme för lagring av stallgödsel som minst motsvarar en gödselproduktion på tio månader. En tillräcklig

lagringskapacitet, i syfte att möjliggöra en ur miljösynpunkt optimal spridning, är även BAT. Skäl att ställa mer långtgående krav, utöver vad som framgår av föreskriften, har inte framkommit i ärendet. Miljöprövningsdelegationen anser att den sökande har visat att verksamheten har tillräcklig lagringskapacitet. Miljöprövningsdelegationen bedömer även att den sökande har visat att tillräcklig spridningsareal finns att tillgå.

Kväveförluster, i form av ammoniak, sker under stallgödselns hela hanteringskedja. Förluster i samband med lagring utgör en betydande del av de sammanlagda förlusterna. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det är motiverat med villkor för lagring av stallgödsel. BAT för lagring av fast hönsködsel är att förvara gödseln torrt, ventilerat och under tak. Villkoret är i linje med den sökandes åtagande.

Kemikalier och avfall (villkor 5-6)

Kemiska produkter, t.ex. bekämpningsmedel, drivmedel och eldningsolja samt avfall och farligt avfall ska förvaras och hanteras så att omgivningen skyddas mot föroreningar eller smitta. Avfall och restprodukter ska om möjligt nyttiggöras.

Buller (villkor 7)

Villkoret är utformat i enlighet med vedertagen praxis.

Delegationer

Miljönämnden har i sina synpunkter uttryckt oro för att den halmpanna verksamheten planerar att införskaffa ska orsaka olägenhet för den närliggande golfbanan. Nämnden har yrkat på att tillsynsmyndigheten vid behov ska kunna ställa krav på byte till annat bränsle. Miljöprövningsdelegationen delegerar därför åt tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva villkor för att begränsa störningen från pannan samt ändring av bränsleval.

Miljönämnden har parallellt med bolagets tillståndsansökan meddelat tillstånd till verksamhetens avloppsanläggning. Behandlingen av sanitärt avloppsvatten från personalutrymmen omfattas normalt inte av tillståndsprovningen. Behandlingen av avloppsvattnet är på platsen kopplad till behandlingen av tvättvattnet från stallarna då de båda vattenslagen går till samma reningsanläggning. I sitt beslut har nämnden även ställt krav på försiktighetsmått med anledningen av tvättvattenhanteringen. Miljöprövningsdelegationen har därför valt att inte föreskriva mer detaljerade villkor angående tvättvattenhanteringen utan delegerar åt tillsynsmyndigheten att vid behov föreskriva sådana villkor.

Uppskjuten fråga

Bolaget har övervägt möjligheten att torka och pelletera gödseln. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att torkning av gödsel är ett effektivt sätt att minska ammoniakavgången i lagringsskedet. I en holländsk studie (Groot Koerkamp, 1994) gjord på slaktkycklinggödsel kunde man med frekvent utgödsling och extern torkning minska ammoniakavgången med upp mot 50 %. Baserat på de preliminära kostnader bolaget redovisat skulle en sådan ammoniakreduktion med marginal understiga de kostnader per kilo insparat ammoniak svenska överprövningsinstanser ansett skäliga.

Torkning och pelletering resulterar dock i en högre energiåtgång. I en svensk studie (Vestgöte, 2000) gjordes en livscykelanalys på slaktkycklinggödsel. Slutsatsen var att torkning och pelletering inte är att betrakta som en miljöåtgärd då den sammanlagda miljöpåverkan blev högre.

De objektsspecifika förutsättningarna är sannolikt avgörande för vilken ammoniakreduktion som kan uppnås till skäliga kostnader och rimlig total miljöpåverkan.

Det är inte uteslutet att andra åtgärder skulle ge en kostnadseffektivare ammoniakreduktion. Uppvärmning vintertid, golvvärme, ströning med torv etc. har visat sig vara effektiva metoder för att reducera ammoniakavgången i stallen. Miljöprövningsdelegationen kan inte med det tillgängliga underlaget ta ställning till om eller vilka åtgärder det är skäligt att föreskriva bolaget. Bolaget ska därför under en provotid utreda åtgärder för att minska ammoniakutsläppet till luft vid hantering och lagring av gödsel. Bolaget ska redovisa alternativa tekniska lösningar med angivande av vilken miljöpåvekan dessa har på utsläpp, energiåtgång och dylikt. I utredningen ska även anges investerings- och driftskostnader för respektive åtgärd.

Igångsättningstid

Den med tillståndet utökade verksamheten ska ha satts igång senast 2 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del.

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten sätts igång.

Sammanfattande bedömning

Miljöprövningsdelegationen anser att verksamheten, om föreskrivna villkor iakttas, går att förena med de allmänna hänsynsreglerna och målen i miljöbalken samt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser. Tillstånd ska därför lämnas till verksamheten.

Information

Detta tillstånd befriar inte bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser. Ytterligare regler om miljöhänsyn i jordbruket finns i t.ex. 12 kap. miljöbalken, i förordningen (1998:915) om miljöhänsyn i jordbruket, i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2004:62) om miljöhänsyn i jordbruket vad avser växtnäring och i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 1999:119) om hänsyn till natur- och kulturvärden i jordbruket. Vidare innehåller Jordbruksverkets allmänna råd (2005:1) råd för tillämpningen av miljöhänsyn i samband med lagring och spridning av gödsel. Vidare skall Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2006:84) om befattning med animaliska biprodukter, och införsel av andra produkter, utom livsmedel, som kan sprida smittsamma sjukdomar till djur och människor beaktas.

Ändring av verksamheten kan kräva nytt tillstånd eller anmälan i enlighet med 1 kap. 4, 10 och 11 §§ miljöprövningsförordningen (2013:251). Övriga ändringar av verksamheten ska anmälas till tillsynsmyndigheten på det sätt som anges i 22 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Bedrivs miljöfarlig verksamhet av annan än den som meddelats tillståndet, ska den nye verksamhetsutövaren enligt 32 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd snarast möjligt upplysa tillsynsmyndigheten om det ändrade förhållandet. Om verksamheten i sin helhet eller i någon del upphör ska detta i god tid före nedläggningen anmälas till tillsynsmyndigheten.

Bolaget ska fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka och förebygga olägenheter för människors hälsa och miljön (26 kap. 19 § miljöbalken) samt i övrigt iakttä vad som sägs i förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Varje år före utgången av den 31 mars ska en miljörapport inges till tillsynsmyndigheten (26 kap. 20 § miljöbalken). Inlämningen ska ske digitalt via svenska miljörapporteringsportalen SMP. Miljörapporten ska utformas i enlighet med Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2006:9) om miljörapporter för tillståndspliktiga verksamheter.

Avgift för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet ska enligt 2 kap. 1 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken betalas av den som bedriver miljöfarlig verksamhet som anges med beteckningen prövningsnivå A eller B i 2 till 32 kap. miljöprövningsförordningen.

Om det i samband med exploatering påträffas en fornlämning ska, enligt 2 kap. 10 § lagen (1988:950) om kulturminnen m.m., arbetet avbrytas och Länsstyrelsen i Södermanlands län underrättas.

Enligt djurskyddsförordningen (1988:539) ska förvaringsutrymmen för bl.a. djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel godkännas ur djurskydds- och djurhälsosynpunkt (förprövning). Ansökan om förprövning av djurstall görs hos Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, se bilaga 1. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen i Uppsala län senast den 15 november 2013.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har deltagit länsassessor Annika Israelsson, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljösakkunnig. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Henning Persson.

Annika Israelsson

Ing-Marie Askaner

Henning Persson

Bilagor:

1. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.

Sändlista:

Miljönämnden 611 83 Nyköping

Länsstyrelsen i Södermanlands län 611 86 Nyköping

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm

Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg

Nyköpings kommun 611 83 Nyköping

Jordbruksverket 553 16 Jönköping

Akten

Miljöskydds enheten (HP och IMA)

Rättsenheten (AI)